

MICHEL KEMPENEERS

LEUVEN | 2007 is een sleuteljaar in de carrière van onze noorderbuur Hanco Kolk. Hij werd vijftig en voltooide ook *De ruwe gids*, het vierde en laatste deel van zijn eigenzinnige stripserie Meccano. Kolk zorgde er bovendien voor dat beide gebeurtenissen samenvielen: op 11 maart zette hij de laatste lijn van wat hij als zijn magnum opus beschouwt — terecht trouwens, want in *De ruwe gids* toont hij zich niet enkel een virtuoos tekenaar maar ook een volleerd verteller, die perfect weet hoe hij een complex verhaal tot een boeiende strip kan verwerken.

Voor de Leuvense organisatie Beeld Beeld is *De ruwe gids* een mooie gelegenheid om de polyvalente Kolk aan een breder publiek voor te stellen. In de tentoonstelling *Hanco Kolk - Stroomlijn* hangen originelen uit de vier delen van Meccano. Die serie is altijd een buitenbeentje geweest. Als parodie op de Monegaskische jetset was ze voor Kolk sporadisch ook een uitlaatklep, waarin hij harde humor en zijn artistieke ei kwijt kon. Want wie op de Nederlandse stripmarkt als fulltime tekenaar of scenarist aan de bak wil komen, moet bereid zijn tot concessies.

Die moeilijke evenwichtsoefening maakt Kolk al zijn hele carrière, en misschien verklaart dat wel waarom hij — ondanks zijn rijke oeuvre — nooit een bestseller is geworden. Zelfs een topper als *Gilles de Geus* heeft zijn potentieel nooit waargemaakt. Integendeel, het blijkt telkens weer een helse taak om een nieuw album van deze 'Nederlandse Asterix' gefinancierd te krijgen.

In zijn eigen speeltuin *Meccano* kan Kolk echter ongeremd zijn ding doen. Zijn stilistische experimenten, waarvan de evolutie goed te volgen is in de geëxposeerde originelen, hebben ook hun weerslag op zijn meer commerciële werk, zoals de steeds populairder wordende krantenstrip *Single*. Die strookgags worden gekenmerkt door een opvallend

Vrij werk van Kolk. © rr

De expo toont de strip-tekenaar Kolk ook als artistiek woelwater

zwierige lijnvoering, die zowat Kolks handelsmerk is geworden. Maar de expositie toont ook de andere Kolk: de illustrator en (een beetje) de kunstenaar, en bij uitbreiding het artistieke woelwater. Kolk is immers steeds op zoek naar nieuwe uitdagingen en stilistische vernieuwing. Zodra hij iets té goed beheerst, wordt het een kunstje, zegt hij zelf. Dan slaat de verveling toe en hoeft het niet meer.

In het geëxposeerde vrije werk en de bijbehorende schetsen kan de bezoeker Kolks zoektocht naar de volmaakte lijn volgen: hoe hij een poserend model — uiteraard een vrouw — in één enkele, net niet abstracte lijn tracht 'samen te vatten'. Kolk is niet snel tevreden over die pogingen, maar sommige resultaten — zoals de affiche van de tentoonstelling — zijn prachtig.

Verder toont de tentoonstelling dat Kolk een echte duizendpoot is. Zo ontwierp hij een fonteintje dat voor het eerst wordt getoond en maakte hij vroeger, met zijn spitsbroeder Peter de Wit, een heuse fotostrip: *Mannetje en Mannetje*. En tijdens de huidige tournee van de Nederlandse band Spinvis maakt Kolk live tekeningen.

Toch wil de eigenzinnige Nederlander zich in de nabije toekomst meer op schrijven gaan toelagen. Eerder dit jaar verzorgde hij in *De Volkskrant* een tijdlang een column, 'De Kolkskrant', waardoor hij plots de smaak te pakken heeft.

'Meccano 4: De ruwe gids' is een coproductie van Bries en De Harmonie en kost 19,95 euro.

De tentoonstelling 'Hanco Kolk - Stroomlijn' loopt nog tot 4 november in de Universiteitsbibliotheek van Leuven. Alle dagen open van 10u tot 17u. Toegang gratis.

ONLINE

www.beeldbeeld.be/kolk
www.hancokolk.nl

vrouw — in dit geval de actrice ra De Bosschere. In niet meer dan een uur puren ze de essentie van een theaterauteur en maken hen dierbaar is. Ditmaal is o Heiner Müller, met wie Decorte en Vinks een lange geschiedenis hebben.

Hij speelde in 1970 al de titelrol Müllers *Filoktetes* en zijn re van *Mausier/De Hamletmachine*. Uit 1981 werd een sleutelproductie die vooruit wees naar zijn latere, sobere werk. Zij vertaalde in jaren tachtig nog enkele andere stukken van Müller.

Voor Müller/*Traktor* worden de langere fragmenten uit *Herakles 2 of de hydra*, *Medeamateriaal*, *Hamletmachine* gemonteerd tot een geheel met een sterke thematische en metaforische eenheid. De geteisterde 'vertolkers' van Herakles, Medea, en Hamlet (respectievelijk Decorte, Vinks en De Bosschere) trekken machinaal het zwaard tegen wie hen dwaalboomt — en zo een bloedspoor doorheen het hele stuk. Vooral de moederschoot waaruit ze voortbaar zijn (of hebben) moet losgelden.

De zelfvernietiging gaat zo ver dat de beruchte personages weigeren hun rol nog te spelen. Wat overblijft, is de kale en radicale, naar zichzelf verwijzende tekst, die de theateraard past bij de ontmantelde theatermachinerie waarvan Decorte zich bedient.

Van dialogen is nauwelijks sprake. De drie brengen ieder een bijdrage. De beurt hun tekst in een kleed dat lijkt op een chirurgeschort. Tussendoor werpt het licht telkens weer een andere schaduw op de scènebeeld, dat Müllers poëzie van de verschroeiende aarde weerspiegelt: hoopjes kasseien in het zand, en de holle maquette van een nooit gerealiseerde utopische stad. Tatlin-toren van de Derde Internationale — het symbool voor een revolutionaire opstand die nimmer terechting leidde en voor de ideologische ontzuivering die de theateraard van Müller heeft bepaald. Decorte leest zijn tekst zelfs een beetje nog in het donker van het blaaslampje van het mijnwerkerslampje op zijn hoofd. Dat sorteert maximaal effect met minimaal

DE AVONDEN

PETROL DESINGEL

ARNON GRUNBERG | **MOULIN** | **RUDY TROUW**
SASKIA DE COSTER | **OSCAR VAN DEN BOOGAARD** | **SEPT**
VERSUS DEZ MONA DUO | **VERSUS KIM PEERS**
JEROEN BROUWERS | **BONDE DO ROLE** | **65DAYSOFSTATION**
STIJN MEURIS | **GERRIT KOMRIJ** | **KIM VERSUS BUSCEMI** | **TOM HODGKINSON**
APPARAT | **MARC** | **ADMIRAL FREEBEI**
ALTER EGO | **DESINGEL / PETROL / ANTWERPE**